

Høringsuttalelse – Forslag til nye regler for valg til menighetsråd og bispedømmeråd/kirkemøte

1.4 Om tilpasning av valgreglene til valglovens bestemmelser

Vi mener at det er viktig å sikre kirkedemokratiet og dets egenart. Valgordninger for kirken bør være slik at dette blir ivaretatt og ikke at det først og fremst skal være å legge kirkens valgordninger tettest mulig opp til politiske valg.

1.5 Om behovet for en større revidering av reglene

Vi mener at en her bør vente med revideringer til regjeringens utkast til lovendringer foreligger.

2.1 Direkte valg eller kombinasjonsvalg av direkte og indirekte valgomgang ved valg av leke medlemmer til bispedømmeråd og Kirkemøtet.

Kirkerådet ber oss uttale oss om hvilken av disse alternativene vi ønsker.

1. Videreføre dagens ordning der hvert bispedømme bestemmer om de vil ha kun direkte valg eller en kombinasjon av direkte og indirekte.
2. Kun direkte valg i alle bispedømmer.
3. Kombinasjon av direkte og indirekte valg i alle bispedømmer.

Vi støtter alternativ 2 - Da vi mener dette vil styrke demokratiet, og gi kirkens medlemmer sterkere innflytelse, samt at det blir mer oppmerksomhet rundt valget.

2.2 Flertalls- og forholdstallsvalg

Kirkerådet ber oss uttale oss om hva vi foretrekker av disse alternativene:

1. Videreføre dagens ordning med ulike frister for nominasjonskomiteen og andre lister. Ordningen er kjent for velgerne, og gir andre grupper anledning til å stille liste hvis de opplever at de ikke er representert i nominasjonskomiteens liste.
2. Like frister for alle lister. Det gir de ulike listene mer like betingelser.
3. Intensjonsfrist og listefrist. Dersom flere selvstendige grupper melder at de vil stille liste, skal ikke nominasjonskomiteen stille egen liste. Dersom kun en eller ingen grupperinger stiller liste, skal det etableres en nominasjonskomite som stiller liste.
4. Intensjonsfrist og listefrist som i forslaget over. Nominasjonskomiteen stiller kun liste hvis ingen andre gjør det.

Vi støtter pkt 2: Da dette vil gi mer like betingelser og sikre at det kommer en liste fra menighetsrådene i bispedømmet.

2.3 Tilskuddsordning for finansiering av nomineringsgrupper

Det planlegges en tilskuddsordning for å stimulere grupperinger til å stille lister.

Politiske partier i Norge mottar støtte fra staten etter hvor mange stemmer de fikk ved siste valg.

I Svenska kyrkan gis støtte etter hvor mange mandater grupperingene har i kirkemøtet.

Kirkerådet foreslår to alternative ordninger:

1. En tilskuddsordning med intensjonsstøtte (støtte til å rekruttering av kandidater og utforming av program) og listestøtte (til informasjonsarbeid om listen). Tilskuddet skal være likt for alle grupperinger som har meldt intensjon og som stiller liste.
2. Tilskuddsordning hvor Kirkerådet står mer fritt til å dele ut støtte etter søknad.

Vi støtter alternativ 1 med en tilskuddsordning som er lik for alle grupperinger, men man bør i framtiden sikre at ikke utgifter til valg går ut over kirkens daglige virksomhet.

2.4 Personvalgregler

Kirkerådet foreslår å videreføre en begrensning i antall mulige tilleggsstemmer (hvor mange personer du kan kumulere ved valget), samt å videreføre ordningen med at man ikke kan stryke kandidater.

Kirkerådet foreslår også en sperregrense med krav om 5 eller 8% personlig stemmetall for at de skal kåres før rekkefølgen på listen. I dag finnes ingen slik sperregrense.

Kirkerådet ønsker ikke å innføre stemmetillegg (forhåndskumulering) av listene. Det vil i så fall gi nominasjonskomiteen meget stor innflytelse på valget.

Vi støtter kirkerådet i disse synspunktene.

2.5 Valgkretser og stemmekretser

Kirkerådet har vurdert om det bør være mulig å stemme i andre sokn enn der man er bosatt på valgdagen. Foreløpig er dette kun mulig ved forhåndsstemming. De er imidlertid usikre på om dette vil bli for vanskelig å håndtere for alle fellesråd.

Vi støtter synspunktet om at bør kun være mulig å stemme i andre sokn enn der man er bosatt ved forhåndsstemmegiving, og ikke på valgdagen.

3.2 Manntall for prester og lek kirkelig tilsatte (kap 3.3.3.4)

Kirkerådet mener det kan være hensiktsmessig å innføre ordning med skjæringsdato 30.juni i valgåret. Det vil være der man er bosatt 30.juni som bestemmer hvor man har stemmerett. Dette gjør det enklere å sikre oppdaterte manntall. Kirkerådet foreslår at bispedømmerådet er ansvarlig for å opprette og oppdatere manntall for valg av prester og lek kirkelig tilsatte.

Vi støtter kirkerådet i å opprette et manntall for valg til prester og lek kirkelige tilsatte.

4.2 Nærmere bestemmelser om forholdstallsvalg

Kirkerådet foreslår at navnet på nominasjonskomiteens liste alltid skal være «felleslisten». Ved siste valg ble denne i Borg og Hamar kalt «Mangfoldig folkekirke», etter store protester og faglige og juridiske råd om ikke å bruke et slikt navn, fordi denne lista jo ikke hadde noe program. «Felleslista» kan være et ok navn.

Kirkerådet foreslår at det skal være mulig med supplerende nominasjon, men kun til felleslista/nominasjonskomiteens liste. Supplerende nominasjon betyr at et antall personer kan få inn sin kandidat etter at lista er offentliggjort. Dette er aktuelt dersom de ikke føler seg representert på lista.

Det foreslås å videreføre ordningen med at velgeren kan gi inntil 3 tilleggsstemmer på lista, og føre opp inntil 3 navn fra andre lister (slengere).

Vi støtter kirkerådet i disse forslagene.

4.4 Forhåndsstemmegiving

Kirkerådet ønsker å tydeliggjøre at forhåndsstemmegiving som et minimum bør kunne skje på minst ett kirkekontor i fellesrådsområdet i ordinær åpningstid.

Anbefaling: Kanskje skal vi be om å endre formulering til «må kunne skje på minst ett kirkekontor». Fordi ikke alle kan oppholde seg i sitt hjemsokn på valgdagen er det viktig å legge godt til rette for stemmegiving.

Det foreslås at valgreglene gir hjemmel for at Kirkerådet, dersom Kirkerådet finner det økonomisk forsvarlig, kan gi regler om internettstemmegiving i perioden for forhåndsstemmegiving.

Vi mener at internettstemmegiving i perioden for forhåndsstemmegiving ikke tilrådes da dette i liten grad sikrer prinsippet om hemmelig valg.

4.5 Stemmegiving på valgtinget

Kirkerådet foreslår en ny bestemmelse som slår fast at «velgeren skal i enerom og usett brette sammen stemmeseddelen slik at det ikke er synlig hvilken valgliste velgeren stemmer på».

Vi støtter kirkerådet i dette.